

ОПП СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ ТА ПРАВОЗНАВСТВО)

№	Назва дисципліни
1 курс	
1.	Університетські студії
2.	Спеціальні історичні дисципліни
3.	Історична антропологія
4.	Етнологія
5.	Регіональні історичні студії
2 курс	
1.	Історія середньовічного права
2.	Історія римського права
3.	Етнографія та етнографічна практика
4.	Етнонаціональна структура українського суспільства та етнографічна практика
5.	Історичні портрети української та зарубіжної славістики
6.	Українці у світовій цивілізації та культурі
3 курс	
1.	Основи економічної теорії
2.	Економіка
3.	Професійна етика та етикет
4.	Етика та естетика
1.	Актуальні проблеми країн Сходу
2.	Іслам: теорія і практика
3.	Архівознавство та архівна практика
4.	Музеєзнавство та музейна практика
5.	Громадянська освіта: теорія та методика навчання
6.	Освітні технології
7.	Соціологія
8.	Комуністичний експеримент в СРСР і країнах Східної Європи
9.	Правознавство
10.	Галузі права
4 курс	
1.	Міжнародні відносини та геополітика другої половини ХХ ст. – поч.ХХІ ст.: персоналії
2.	Міжнародні комунікації
3.	Джерелознавство та історіографія всесвітньої історії
4.	Джерелознавство та історіографія історії України
5.	Етнологія
6.	Тернопольське історичне вивчення

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Секо Ярослав Петрович
Мова викладання	українська
Кафедра	Всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	1 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силябус	https://docs.google.com/document/d/1HtechBeTHU3d3SskM7cabekS_8q_k7TB/edit
Анотація дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Університетські студії» передбачає ознайомлення із історією та сьогоденням ТНПУ та історичного факультету, ознайомлення із особливостями навчального та виховного процесу в ТНПУ. Практичні заняття орієнтовані на вироблення компетенцій спрямованих на інтеграцію здобувачів вищої освіти в академічне середовище ТНПУ. Курс сприяє реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, наукову пошукову діяльність, набуття сучасних навичок до підготовки та захисту індивідуальних навчально-дослідних завдань, рефератів.</p>

СПЕЦІАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор філологічних наук, професор Кліш Андрій Богданович
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	1 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1jFQzLsYOedvPeRc2YFf1WmnSGXkIUhPQ/edit
Анотація дисципліни	Курс "Спеціальні історичні дисципліни" – важлива складова частина підготовки висококваліфікованих спеціалістів-істориків. Навчальна дисципліна скерована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з комплексом наукових дисциплін (історична хронологія, палеографія, історична метрологія, геральдика, нумізMATика, історична ономастика та інших) які розробляють теоретико-методологічні засади зовнішньої та внутрішньої критики окремих типів історичних джерел задля отримання об'єктивної достовірної наукової інформації і вирішення різнопланових проблем історичної науки.

ІСТОРИЧНА АНТРОПОЛОГІЯ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор історичних наук, професор Зуляк Іван Степанович
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	1 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма сумового контролю	залік
Посилання на силабус	
Анотація дисципліни	Курс «Історична антропологія» передбачає формування здобувачів вищої освіти першого рівня компетентності у вивченні й функціонуванні історичних знань з предмету (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.): від його становлення і розвитку як академічної дисципліни – до поширення і зміни дослідних установок гуманітарного знання в зазначений період з урахуванням бачення історії крізь призму сучасного типу мислення, відмінного від позитивізму ХІХ ст. Тематика курсу надзвичайно різноманітна – це історія ментальностей, повсякденності, «мікроісторія», гендеру, інтелекту тощо. Вивчення «Історичної антропології» дозволяє краще зрозуміти тенденції гуманітарного знання в цілому і вдосконалює освітню модель підготовки гуманітарія. В умовах розвитку і вдосконалення процесу активної міждисциплінарної взаємодії, майбутній дослідник, запозичуючи в інших наук концепції, проблематику, методичного прочитання соціальних реалій, здатний творчо і креативно їх переосмислювати, виходячи з основних завдань курсу.

ЕТНОЛОГІЯ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Кандидат історичних наук, доцент Ятищук Оксана Василівна
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	1 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	
Анотація дисципліни	Метою вивчення дисципліни є: розвиток уявлень про головні тенденції розвитку етнологічної науки на сучасному етапі, вивчення і засвоєння питань теорії етносу, етногенезу та етнічної історії, сучасної класифікації народів світу, традиційних і сучасних форм життєдіяльності етносів різних континентів, особливостей міжетнічної комунікації, етнічної картини світу, етнічної свідомості.

РЕГІОНАЛЬНІ ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Окаринський Володимир Михайлович
Мова викладання	українська
Кафедра	Історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	1 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1Ovs-uvGH2xdVL6g_6KG-BOW4mRlxZ0pH/edit
Анотація дисципліни	<p>Історична регіоналістика, або локальна (місцева) історія переживає сьогодні справжній ренесанс. Вона має як науковий, так і популярний та повсякденний виміри, пов'язана з кількома напрямками історії. Історики працюють у музеях, заповідниках, пам'яткоохоронних організаціях, займають посади в органах влади та місцевого самоврядування. Місцевий туризм з краєзнавчим історико-культурним спрямуванням також сприяє розвитку економіки краю. Усе це потребує доброго знання місцевої історії.</p> <p>В контексті історії України Тернопільщина (теперішня Тернопільська область) — унікальний край, де сходяться Поділля, Волинь, Прикарпаття, Буковина. До нього застосовують назви Галичина, частково — Західне (Галицьке) Поділля, Опілля, і навіть радянський поетичний новотвір «Тернопілля» (і вже майже забутий «Надзбруччя»). Які з них справжні, а які штучні? Однак, така пограничність є не лише географічною й етнографічною, а передовсім зумовлена історично. Таке положення не вкладається в усереднені виклади і схеми історії України, породжує численні протиріччя серед тих, хто пізнає історію України й історію рідного краю. Особливості історичного розвитку різних частин Тернопільщини впродовж історії та в порівняльному вимірі з іншими регіонами України розгляне цей курс.</p>

ІСТОРІЯ СЕРЕДНЬОВІЧНОГО ПРАВА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)».
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень.
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Прийдун Степан Васильович.
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	4 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	
Анотація дисципліни	Основною метою вивчення дисципліни «Історія середньовічного права» є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань, умінь та навичок щодо особливостей становлення та розвитку правової системи Європи у період Середньовіччя (V–XV ст.), виявлення основних рис та закономірностей феодального, церковного та державного права в контексті еволюції основних політичних інституцій середньовічних європейських держав. Особлива увага акцентована на рецепції римського права та її адаптації до трансформації політичних систем, зокрема переходу від феодальної роздробленості, інституалізації станово-представницьких монархій до формування королівського абсолютизму.

ІСТОРІЯ РИМСЬКОГО ПРАВА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Секо Ярослав Петрович
Мова викладання	українська
Кафедра	Всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	
Анотація дисципліни	<p>Давнім римлянам вдалося побудувати одну з найпотужніших світових цивілізацій, одним із досягнень котрої стала правова система. Чимало її ключових принципів і положень стали основою сучасних правових систем. Римське право лежить в основі відносин приватного характеру, сімейного права, речового права, спадкового права. Тож звернення до історичних передумов формування системи римського права має на меті сформувані в студентів базові знання та простежити їх взаємозв'язок із історичними умовами розвитку Римської держави та її інститутів. У цьому контексті курс поглиблює базові компетенції, котрі були сформовані в межах курсу «Історія Стародавньої Греції та Риму». Курс також сприятиме поглибленню правової культури та буде корисним для підготовки навчальних курсів правознавчого спрямування в школах.</p>

ЕТНОГРАФІЯ ТА ЕТНОГРАФІЧНА ПРАКТИКА

	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Костюк Леся Володимирівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	4 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1udXRrX44gzjXZc2aOZNf23inJBWcKdEB/edit
Анотація дисципліни	<p>Мета навчальної дисципліни полягає у комплексному вивченні основних етапів розвитку історії етнографічної науки та з'ясування основних тенденцій її розвитку, аналіз етнічних процесів в контексті розвитку побуту, звичаїв, обрядів народів світу та українського народу, особливості традиційних сучасних світових тенденцій.</p> <p>Завдання дисципліни є формування в студентів поваги до культури, побуту, менталітету народів світу й України, а також до матеріальних і духовних цінностей власного етносу та вироблення навичок володіння методикою польових досліджень.</p>

ЕТНОНАЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ЕТНОГРАФІЧНА ПРАКТИКА

Програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.01 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних, асистент Волік Надія Володимирівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	4 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1IHICNwg3wRSHCwf5qyD9jX4PvnIeBYfD/edit
Анотація дисципліни	<p>Метою навчальної дисципліни «Етнонаціональна структура українського суспільства та етнографічна практика» є аналіз етнічних процесів на території України та розуміння впливу етнічної різноманітності на соціокультурний ландшафт України. Основними завданнями дисципліни є формування в здобувачів освіти знань про ключові аспекти етнічного розвитку українців; зміни національного складу населення в межах етнічної території України та їх вплив на етнокультурні особливості різних груп населення; етнографічні особливості субетносів України; інноваційні методи аналізу етнічної динаміки та сучасні аспекти етнографічних досліджень в українських регіонах. Студенти також зможуть зробити власний внесок у вивчення особливостей різноманітних етнічних спільнот та субетносів України упродовж етнографічної практики, яка сприятиме розвитку аналітичних та дослідницьких навичок.</p>

УКРАЇНЦІ У СВІТОВІЙ ЦИВІЛІЗАЦІЇ ТА КУЛЬТУРІ

	Освітньо-професійна програма «Середня освіта. Історія»
	014.03 Середня освіта. Історія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Валіон Оксана Павлівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1V4nSzilylqBMrJTfKvZ-d2dFkAoYGdZZ/edit?usp=sharing&oid=106596725926464702858&rtpof=true&sd=true
Анотація дисципліни	<p>Курс “Українці у світовій цивілізації та культурі” спрямований на осмислення феномену України та українців як органічних складових світової цивілізації та культури. Основні акценти у вивченні курсу полягають у розкритті знань про Україну, її історію, культуру, науку у процесі історико-цивілізаційного поступу, що охоплюють тисячолітню спадщину та сучасні надбання нашої держави. Крім того, передбачено висвітлення творчості та діяльності відомих українців у різні історичні епохи як вагомого націєтворчого чинника, а також аналіз українства як світового феномену та його роль у піднесенні іміджу України у світі як суверенної і демократичної держави, що відстоює ідеали й цінності вільного світу.</p>

ІСТОРИЧНІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ СЛАВІСТИКИ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія. Спеціалізація: Правознавство
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Федорів Ірина Олегівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	2 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1QuoMt1UEY3GU-LjtIHJiv2L03ReNA-BU/edit
Анотація дисципліни	<p>Курс «Історичні портрети української та зарубіжної славістики» спрямований на підвищення теоретичної підготовки бакалаврів з актуальних питань сучасної славістики. Передбачено формування студентами системної уяви про визначальні тенденції розвитку історіографічного процесу з проблем слов'янознавства XVIII – поч. XXI ст., здатності аналізувати характерні напрямки, тематику і методологію досліджень провідних українських та зарубіжних славістів XIX – початку XXI ст.: І. Срезневський, Т. Флоринський, Я. Головацький, І. Франко, М. Грушевський, М. Кордуба, М. Драй-Хмара, Є. Рихлік, Д. Чижевський, І. Огієнко, М. Брайчевський, С. Віднянський, В. Чорний, М. Кріль, Л. Зашкільняк; П. Шафарик, А. Міцкевич, В. Ягич, Ї. Карасек, Я. Махаль, Т. Лер-Сплавинський, М. Погодін, М. Данилевський, М. Добролюбов, І. Ільїн та ін., характеризувати їх наукові праці з ключових проблем давньої, середньовічної та нової історії слов'янських народів, знати ключові факти біографії, пов'язані з їх науковою діяльністю в галузі славістики. Здобуті знання з дисципліни вироблятимуть у студентів самостійні оцінки щодо ролі визначних українських та зарубіжних персоналій-славістів у історіографічному процесі XVIII – поч. XXI ст.</p>

ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат економічних наук, доцент Грушко Віктор Сергійович
Мова викладання	українська
Кафедра	філософії та суспільних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1WesL3myfWzLrLCzwtMkvJB-SZkvHvzm/edit
Анотація дисципліни	<p>«Мета дисципліни “Основи економічної теорії” полягає у формуванні системи знань про економічну поведінку суб’єктів економіки в умовах обмежених виробничих ресурсів і безмежних потреб. Дисципліна зорієнтована на набуття ринково-економічного мислення студентів, з’ясування ролі економічних знань у процесі реалізації економічної політики та економічному регулюванні, засвоєнні розуміння тих ринкових перетворень, що відбуваються у національній економіці та вироблення вміння самостійно здійснювати економічний аналіз. Дисципліна націлена на: висвітлення загальних засад економічного життя суспільства; розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв’язку її структурних елементів; вивчення механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначення рис панівних соціально-економічних систем та напрямів їх еволюції. Предмет націлений на формування вміння робити узагальнення і висновки та давати порівняльні характеристики різних поглядів і концепцій у сучасній економічній науці; здійснювати аналіз конкретних ринкових ситуацій, давати власну науковообґрунтовану оцінку будь-якого економічного явища чи процесу.</p>

ЕКОНОМІКА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат економічних наук, доцент Грушко Віктор Сергійович
Мова викладання	українська
Кафедра	філософії та суспільних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1WesL3myfWzLrLCzwtMkvJB-SZkvHvzm/edit
Анотація дисципліни	<p>Мета дисципліни “Економіка” полягає у формуванні системи знань про економічну поведінку суб’єктів економіки в умовах обмежених виробничих ресурсів і безмежних потреб. Дисципліна зорієнтована на набуття ринково-економічного мислення студентів, з’ясування ролі економічних знань у процесі реалізації економічної політики та економічному регулюванні, засвоєнні розуміння тих ринкових перетворень, що відбуваються у національній економіці та вироблення вміння самостійно здійснювати економічний аналіз. Дисципліна націлена на: висвітлення загальних засад економічного життя суспільства; розкриття закономірностей розвитку економічної системи та діалектики взаємозв’язку її структурних елементів; вивчення механізму дії економічних законів і механізму використання їх людьми у процесі господарської діяльності; визначення рис панівних соціально-економічних систем та напрямів їх еволюції. Предмет націлений на формування вміння робити узагальнення і висновки та давати порівняльні характеристики різних поглядів і концепцій у сучасній економічній науці; здійснювати аналіз конкретних ринкових ситуацій, давати власну науковообґрунтовану оцінку будь-якого економічного явища чи процесу.</p>

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат філософських наук, доцент Кондратюк Любов Романівна
Мова викладання	українська
Кафедра	філософії та суспільних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/10ZIRx-dYN-xkGkff9ZNyr49aexZxtDAa/edit
Анотація дисципліни	<p>«Професійна етика та етикет» є вибірковою навчальною дисципліною, спрямованою на оволодіння здобувачами вищої освіти ґрунтовними знаннями в сфері етики як практичної філософії і, зокрема, її прикладної галузі – професійної етики та етикету. Її вивчення дасть змогу студентам ознайомитися з традиціями та вимогами професійних кодексів моралі, розкриє специфіку корпоративної етики в історичній галузі, залучить до фундаментальних професійних моральних цінностей. Мета дисципліни: на основі отриманих знань сформувані у студентів цілісне уявлення про важливі практичні аспекти професійної діяльності, вміння самостійно критично оцінити моральну ситуацію та виробити власну модель поведінки і професійну культуру фахівця, етично освіченого, налаштованого на належні, справедливі взаємовідносини. Завдання дисципліни: ознайомлення з основними філософськими категоріями та термінами професійної етики та етикету, вивчення особливостей педагогічної етики та етикетних норм вчителя, ґрунтовне дослідження морально-етичних традицій історичної науки та засвоєння основних моральних принципів та норм у професійній діяльності історика.</p>

ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат філософських наук, доцент Кондратюк Любов Романівна
Мова викладання	українська
Кафедра	філософії та суспільних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/19DsRUno5UWX0-BWIDT3iGMq3OIhbTVKj/edit
Анотація дисципліни	<p>«Етика і естетика» як навчальна дисципліна має за мету ознайомити студентів з важливими філософськими галузями знань про людину – етикою, предметом якої є мораль, і естетикою, предметом якої є сфера почуттєвого; висвітлити основні віхи розвитку етики і естетики, дати сучасне розуміння їх наріжних проблем: сутності і обґрунтування моралі, її основних понять, етикету як форми культури, системи категорій естетики, природи мистецтва і художньої творчості. Засвоєння цієї сфери гуманітарного знання своєрідно довершує світогляд людини, робить його цілісним, сприяє глибшому розумінню місця людини в світі, здатності виробити власну моральну позицію та формує культуру почуттів, сприяє їх витонченню і ушляхетненню. Вивчення етики і естетики передбачає формування вміння працювати з філософсько-етичними та художніми текстами, аргументувати власну позицію щодо актуальних моральних проблем сьогодення і здобути навички критичного мислення та теоретичної рефлексії почуттєвого досвіду, увиразнює можливості використання етико-естетичних категорій у фаховій діяльності.</p>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРАЇН СХОДУ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат філософських наук, доцент Лаврін Тетяна Володимирівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1g849PbFEEo77KG9zDdlCZe7b4v-GKSU2/edit?usp=sharing&oid=106596725926464702858&rtpof=true&sd=true
Анотація дисципліни	<p>«Мета курсу «Актуальні проблеми країн Сходу» полягає у вивченні проблемних питань зовнішньої політики найбільших країн Сходу протягом другої половини XX – початку XXI ст., аналіз фундаментальних проблем азійських й африканських держав, пов'язаних з їх розвитком у період глобалізації та поширенням інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Простеження взаємозв'язку між питаннями політичного розвитку, особливостями «геополітичного довкілля» країн Сходу та їхньою зовнішньою політикою. Аналіз міждержавних і етнічних конфліктів в Азії та Африці. Здійснення прогнозів щодо подальшого розвитку кожної розглянутої держави. Висвітлення української дипломатії щодо країн Сходу</p>

ІСЛАМ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Доктор історичних наук, професор Бистрицька Елла Володимирівна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1jN5VOZUma8x7uLL9Qoz3-RCqyB4u63tt/edit
Анотація дисципліни	<p>Дисципліна «Практичне релігієзнавство» спрямована на формування у студентів практичних знань щодо функціонування релігійних організацій, визначення їх місця і ролі у суспільному розвитку сучасної України. Метою викладання навчальної дисципліни є: з'ясування закономірностей і особливостей діяльності різних конфесій, визначення їх місця і ролі у суспільному розвитку; вміння розрізняти напрями діяльності різних релігійних організацій з метою адекватної оцінки заходів, спрямованих на відродження духовної культури української нації, суспільний діалог віруючих різних конфесій та віруючих і невіруючих, для побудови демократичного громадянського суспільства; формування навичок міжконфесійного діалогу з метою упередження і подолання релігійного екстремізму і фанатизму, явищ політизації релігії, протидії використанню релігії для розпалювання расової, міжнаціональної ворожнечі, посягання на права і свободу людини; вміння контактувати цивілізовано і професійно в процесі фахової діяльності з представниками інших релігій і конфесій й підтримувати толерантні, гуманні стосунки з віруючими різних релігій і невіруючими й, таким чином, сприяти становленню громадянського суспільства, збереженню стабільності й безпеки України.</p>

АРХІВОЗНАВСТВО ТА АРХІВНА ПРАКТИКА

Світля програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта (історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор історичних наук, професор Зуляк Іван Степанович
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1JZMW7ml5-v1EGmRKFYEV0ex2MPQ5DDhM/edit
Анотація дисципліни	<p>Курсом «Архівознавство та архівна практика» є формування у майбутніх фахівців вищої освіти першого рівня розуміння закономірностей та особливостей розвитку історії української архівної справи, її сучасної організації як особливого напрямку державної і суспільної діяльності, ознайомлення з підходами до формування Національного архівного фонду, описування, зберігання документів і використання відомостей, що містяться у них. Предмет займає важливе місце в системі фахової підготовки майбутніх фахівців. Під час проходження архівної практики здобувачі закріплюють і поглиблюють набуті знання з теорії і методики архівної справи, формують вміння та навички практичної роботи з архівними матеріалами. Саме вони складають основне джерело вивчення історії, а архівні установи – одне з потенційних місць професійної діяльності майбутнього історика.</p>

МУЗЕЄЗНАВСТВО ТА МУЗЕЙНА ПРАКТИКА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.03 Середня історія (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор філологічних наук, професор Кліш Андрій Богданович
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1reQDL7tTGaD6a3S_8eil0V9DIWIPZeVn/edit
Анотація дисципліни	Курс "Музеєзнавство та музейна практика" – важлива складова частина підготовки висококваліфікованих спеціалістів-істориків. Він передбачає знайомство студентів з основними принципами музейної роботи, проведення практичних занять у музеях міста і відвідування визначних місць Тернополя. Курс "Музеєзнавства" тісно пов'язаний з архівно-музейною практикою студентів. Сучасний музейний працівник повинен володіти комп'ютерними технологіями, вміти формувати репозитарії культурної спадщини, створювати електронні музейні каталоги та видання, розробляти і впроваджувати комп'ютерні програми з музейної проблематики. Відтак навчальна дисципліна «Музеєзнавство» покликана дати студентам логічно-послідовні знання про місце та роль цієї науки як важливого фактору підвищення культурного й освітнього рівня людей, підтримання його історичної пам'яті.

ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА: ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат педагогічних наук, доцент Ігнатенко Наталія Віталіївна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1u4L0KkR9kpB82G6Z4RxRzZEfJRKzvAN/edit
Анотація дисципліни	<p>Курс «Громадянська освіта: теорія та методика навчання» має на меті підготувати студентів до викладання навчальної дисципліни «Громадянська освіта» й забезпечити реалізацію компетентнісного потенціалу всіх складових громадянської та історичної освітньої галузі. Основними завданнями вивчення дисципліни «Громадянська освіта: теорія та методика навчання» є формування та поглиблення у здобувачів освіти знань про демократію, громадянське суспільство та його інститути; створення умов для набуття ними досвіду громадянської діяльності, демократичної поведінки та конструктивної взаємодії в соціумі; формування фахових компетентностей, необхідних для ефективно організації навчальної діяльності учнів при вивченні курсу «Громадянська освіта» у ЗЗСО; підготовка майбутніх вчителів до роботи в умовах інноваційного середовища НУШ.</p>

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор педагогічних наук, кандидат філологічних наук Наталія Миколаївна Лупак
Мова викладання	українська
Кафедра	педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/arts/Osvitni_tehnologii.pdf
Анотація дисципліни	<p>Вивчення дисципліни «Освітні технології» має за мету вивчення студентами теоретикометодичних основ освітніх технологій та формування здатності до їх практичного використання у навчально-виховному процесі; формування у майбутніх учителів професійно зорієнтованих умінь і навичок досконалого володіння педагогічною технікою, основами педагогічної майстерності. Основними завданнями, які мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є ознайомити студентів із навчальними, виховними, соціально-виховними технологіями, інтермедіальними технологіями та технологіями управління загальноосвітнім навчальним закладом; показати взаємозв'язок між ними; сприяти засвоєнню та апробації сучасних освітніх технологій на основі принципів гуманістичної педагогічної взаємодії; розвивати в майбутніх педагогів навички цілетворення у навчально-виховному процесі; ознайомити студентів з новими формами комунікативного дискурсу, активними практиками медіакультури (віртуалізацією, ігрофікацією, блицкомунікацією тощо); організувати ефективну художню комунікацію суб'єктів освітнього процесу за законами синергії – цілісного поєднання різновекторної та багатоаспектної інформації (різних медіа); формувати уміння аналізувати та інтерпретувати медіа тексти; ознайомити студентів із технологіями педагогічної діагностики у процесі навчання та виховання.</p>

СОЦІОЛОГІЯ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат економічних наук, доцент Грушко Віктор Сергійович
Мова викладання	українська
Кафедра	філософії та суспільних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1AjWCXatgOKhnAd9IaeCHADWZ0MLe0UGi/edit
Анотація дисципліни	<p>Мета дисципліни «Соціологія» полягає у формуванні у студентів знань про природу людського суспільства, його структуру, систему його організації, особливості його функціонування і розвитку, розкриття проблем які постають у процесі його життєдіяльності. Дисципліна залучає студентів до ознайомлення з надбаннями світової та вітчизняної соціологічної думки, основними напрямками досліджень і науковими школами. Предмет розвиває вміння і навички орієнтуватись в складному потоці суспільного життя, формує у здобувачів вищої освіти цілісного світогляду щодо розуміння соціальних явищ і процесів, що пронизують найрізноманітніші взаємодії людей у різних сферах суспільного життя та повсякденності, виробляє вміння послуговуватися категоріальним апаратом соціології, її методами дослідження, а також теоретичними та концептуальними напрацюваннями.</p>

КОМУНІСТИЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ У СРСР ТА КРАЇНАХ СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Секо Ярослав Петрович
Мова викладання	українська
Кафедра	Всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/13CX6ld0Jd8aDpCFqcfEdQLdY105PhT74/edit
Анотація дисципліни	<p>Мета курсу «Комуністичний експеримент в СРСР та країнах Східної Європи» полягає в з'ясуванні специфіки розгортання та впровадження комуністичного експерименту, розгляді й аналізі його політичних, суспільних, соціально-економічних та ментальних складових. Для пояснення процесів важливе значення мають формаційна, цивілізаційна, синергетична теорії, теорії модернізації й еліт. Вивчення курсу здійснюється на основі загальнонаукових та історичних методів. Метою визначаються основні завдання: сформувати у студентів знання щодо закономірностей реалізації комуністичного експерименту; вивчити основні методологічні підходи до вивчення практики насадження комунізму; сформувати критичне ставлення до джерел та навички роботи з науковою літературою, вільну орієнтацію в історіографічному процесі; сприяти засвоєнню основних умінь і навичок роботи з історичними матеріалами та презентації навчальних досягнень; допомогти студентам у розвитку їх ціннісних орієнтацій і гуманістичної спрямованості.</p>

ГАЛУЗІ ПРАВА

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія та правознавство)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. Історія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	доктор історичних наук, професор Старка Володимир Васильович
Мова викладання	українська
Кафедра	Історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	3 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1gBPZjaZtFZS4-8jGYisXMX0hPiav-bgK/edit
Анотація дисципліни	Курс «Галузі права» покликаний забезпечити оволодіння здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти базовими правовими компетентностями, через розширення бази знань слухачів курсу про походження, типи та форми держави та основ галузей права. Робота здобувача над темами, що вивчаються згідно з робочою програмою, також включає підготовку інформаційних повідомлень за темами курсу, що передбачає відбір інформації, її опрацювання добір цікавих прикладів, фактів, даних для унаочнення доповіді. Під час вивчення навчального курсу, під час практичних занять, здобувачі окрім засвоєння теоретичних основ права, відпрацьовують практичні навички роботи із юридичними документами. Зокрема навчаються самостійно писати відповідні заяви, звернення, клопотання, договори, заповіт, тощо.

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА ГЕОПОЛІТИКА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. – ПОЧ.ХХІ СТ.: ПЕРСОНАЛІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма “Середня освіта (Історія та правознавство)”
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1gNI6TwTeH8IJckNAojGmPnapK1Mgnh_O/edit?usp=drive_link&oid=106596725926464702858&rtpof=true&sd=true
	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні відносини та геополітика» вивчення специфіки, особливостей формування та оформлення відносин між державами, функціонування міжнародних організацій, державних органів та оформлення відносин для здійснення зовнішньої політики.</p> <p>Основними завданнями дисципліни «Міжнародні відносини: історія та сучасність» є формування у студентів історичного мислення на основі знання процесів історичного розвитку міжнародних відносин, еволюції дипломатичної сфери, розуміння закономірностей та особливостей історичного процесу; вироблення навичок аналізу міжнародних відносин і зовнішньої політики з урахуванням історичного досвіду, факторів об’єктивного і суб’єктивного характеру, національних інтересів кожного суб’єкта міжнародних відносин; формування бачення розвитку міжнародних відносин крізь призму системності, структуралізму, в контексті розвитку історичних процесів у цілому; сприяння розуміння в студентів сучасної міжнародної політики та її особливостей в минулому; використання знань історії міжнародних відносин для аналізу сучасної європейської політики</p>

МІЖНАРОДНІ КОМУНІКАЦІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма “Середня освіта (Історія)”
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Григоруk Наталія Анатоліївна
Мова викладання	українська
Кафедра	всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	1 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1799nDGKxdNCSgVgdqamd%20U79haDzbgzW3/edit
Анотація дисципліни	<p>Курс “Міжнародні комунікації” є складовою частиною дисциплін вибіркового циклу освітньої програми. Головна увага під час вивчення курсу приділяється вивченню різноманітних аспектів відносин через обмін інформацією між національними, етнічними, культурними чи іншими групами чи співтовариствами як на міждержавному, так і на внутрішньодержавному рівнях. Такі відносини завжди реалізуються в публічній сфері та часто пов’язані з процесами формування нації і створення колективної ідентичності. Метою викладання навчальної дисципліни “Міжнародні комунікації” є сформувати у студентів уявлення про міжнародні комунікації та зміну їх ролі в сучасному світі, підготувати фахівця, здатного вирішувати певне коло професійних завдань, що передбачає знання міжнародних комунікацій.</p>

ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО ТА ІСТОРІОГРАФІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта. (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Доктор історичних наук, професор Куций Іван Петрович; кандидат історичних наук, доцент Окаринський Володимир Михайлович
Мова викладання	українська
Кафедра	Історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1m8JCuSXtRqxBdf-SExWxSv4mwUM7uSn9/edit
Анотація дисципліни	<p>Курс «Джерелознавство та історіографія історії України» покликаний забезпечити оволодіння знань, вмінь та навичок із сфери історіографії та джерелознавства. Курс покликаний допомогти студентам систематизувати інформаційні матеріали про загальні тенденції української історичної думки та історіографії, осмислити найновіші досягнення історичного пізнання, охарактеризувати основні джерельні комплекси з історії України, ознайомити студентів з методами та науковим інструментарієм науки, сформувати у них уявлення про специфіку українських історичних студій та загалом поглибити їхню фахову підготовку. Саме такими завданнями курсу обумовлені особливості структурування історіографічних матеріалів.</p> <p>Хронологічні межі курсу «Джерелознавство та історіографія історії України» включають розгляд джерельних комплексів та історіографічних напрацювань від давньоруської і до сучасної епохи. Увага студентів спрямовується здебільшого на розгляд наукових напрямів, течій та шкіл в українському історіографічному процесі, на вивчення теоретико-методологічних засад джерел з історії України. Індивідуальна робота передбачає розвиток науково-дослідницьких можливостей студентів найперше шляхом поглибленого студіювання творчих доробків учених-істориків.</p>

ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО ТА ІСТОРИОГРАФІЯ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014. Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Доктор історичних наук, професор Алексієвець Леся Миколаївна
Мова викладання	українська
Кафедра	Всесвітньої історії та релігієзнавства
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1kyHc0QxsOoFRAZ9r_zrQy5F6ILjR_PciX/edit
Анотація дисципліни	Курс «Джерелознавство та історіографія всесвітньої історії» покликаний сформуванню у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти цілісну систему знань щодо формування джерелознавства як напряму історичних знань, структури, класифікації та історичної критики джерел, а також основних концептів історичної науки від традиційних форм історіописання до сучасних моделей та дискурсів. Робота студента з темами, що вивчаються згідно робочої програми, включає головне вміння - на практиці використовувати кращі надбання світових джерелознавства та історіографії.

ЕТНОЛОГІЯ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта (історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Кандидат історичних наук, доцент Ятищук Оксана Василівна
Мова викладання	українська
Кафедра	історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Обсяг	3 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://tnpu.edu.ua/navchannya/sylabusy/bakalavr/history/032/Etnolohiia.pdf
Анотація дисципліни	Метою вивчення дисципліни є: розвиток уявлень про головні тенденції розвитку етнологічної науки на сучасному етапі, вивчення і засвоєння питань теорії етносу, етногенезу та етнічної історії, сучасної класифікації народів світу, традиційних і сучасних форм життєдіяльності етносів різних континентів, особливостей міжетнічної комунікації, етнічної картини світу, етнічної свідомості.

ТЕРНОПОЛЕЗНАВЧІ СТУДІЇ

Освітня програма	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (історія)»
Спеціальність	014.03 Середня освіта (історія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Викладач	кандидат історичних наук, доцент Окаринський Володимир Михайлович
Мова викладання	українська
Кафедра	Історії України, археології та спеціальних галузець історичних наук
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Курс	4 курс
Семестр викладання	2 семестр
Форма підсумкового контролю	залік
Посилання на силабус	https://docs.google.com/document/d/1HwuDhl1Tu3LI7VR-DKMz4JyiksPCIV3k/edit
Анотація дисципліни	Місто Тернопіль має багату і різноманітну історію та культуру, однак ще досі слабо досліджену в науковому плані. Існує велике зацікавлення, як серед звичайних мешканців міста, так і поміж студентів-істориків, минулим міста, його простором, серед якого вони перебувають. Практичний вимір цієї дисципліни полягає в здобутті навиків роботи з різними джерелами: візуальними, усними, речовими, документальними, так і в популяризації історії міста серед громади міста та гостей Тернополя (наприклад, у екскурсійній діяльності). В перспективі — дослідницькі проекти та установи, на які є запити в міста і які потребують підготовлених фахівців. При засвоєнні курсу студенти-історики повинні поглибити свої знання з вітчизняної та світової історії, збагативши їх місцевим матеріалом, ознайомитися з різними інтерпретаціями історичних подій та процесів. Унаслідок цього курс покликаний формувати науковий світогляд кожного студента, його неупередженість як дослідника минулого, а також патріотизм, пошану до історичної і культурної спадщини

